

Poštovanje potreba i vrijednosti čovjeka

Sestra vjeruje u slobodu i održavanje života, poštujući lične potrebe i vrijednosti čovjeka.

1. Sestra mora pomoći svakom čovjeku.
2. Sestra mora provoditi zdravstvenu njegu i zaštitu bez obzira na rasu, vjeru ili ateizam, etničko porijeklo, socijalni ili bračni status, pol i polnu orijentaciju, zdravstveni status, dob, političku opredijeljenost ili položaj.
3. Zdravstvenu njegu i zaštitu sestra treba prilagoditi socijalnim, psihološkim, kulturnim i duhovnim potrebama čovjeka uključujući i njegove biološke potrebe.
4. Sestra prihvata afirmativne dužnosti zdravstvene njege, pomažući u izražavanju osnovnih prava, potreba i vrijednosti, uključujući i pravo čovjeka da živi rizično.
5. U provođenju zdravstvene njege i zaštite, uz pristanak oboljelog, odnosno zdravog čovjeka sestra uključuje i članove porodice i društva.

Poštovanje pacijenta na izbor

Sestra poštuje pravo pacijenta na izbor provođenja zdravstvene njege i zaštite.

1. U komunikaciji sa pacijentima sestra je uvijek ljubazana, iskrena i prijateljski raspoložena, spremna da ih sasluša i njihovim željama i potrebama maksimalno izađe u susret, izbjegavajući obećanja koja ne mogu ispuniti. U rješavanju problema/zahtjeva pacijenta dužna je da preuzme sve potrebne aktivnosti kao i da (ako je potrebno) uključe i druge zaposlene. Eventualne konflikte i sporove sa pacijentom rješava na miran, konstruktivan i korektan način.
2. Sestra mora obavijestiti pacijenta o potrebnoj zdravstvenoj njezi i zaštiti i tražiti njegov pristanak.
3. Pacijent pristaje na zdravstvenu njegu i zaštitu uobičajeno usmenom dozvolom i saradnjom.
4. Sestra, vodeći računa o okolnostima, treba pomoći pacijentu da postane aktivni učesnik u procesu provođenja zdravstvene njege i zaštite.
5. Sestra mora stalno procjenjivati sposobnost samostalnog rasuđivanja pacijenta.
6. Djeca imaju pravo biti obaviještena o zdravstvenoj njezi i zaštiti na način koji odgovara njihovoj dobi i razumijevanju.

7. Sestra ne smije iznuditi prisilom pristanak pacijenta na zdravstvenu njegu i zaštitu.

Profesionalna tajna

Sestra mora čuvati sve podatke o pacijentu koje je dobila u toku provođenja zdravstvene njege i zaštite. Tajnom se smatra sve što je sestri povjerio ljekar, porodica, pacijent lično ili je saznala iz medicinske dokumentacije.

1. Čuvanje profesionalne tajne je za sestru moralna dužnost i zakonska obaveza.
2. Odavanje profesionalne tajne/prenošenje tajne dopušteno je u određenim okolnostima samo unutar tima zdravstvenih radnika i smatra se podijeljenom tajnom.
3. Pristup arhivi sestra mora ograničiti i birati najsigurnije metode komunikacije.
4. Nedopustivo je prepričavanje profesionalnih tajni izvan zdravstvenog tima.
5. Pravo svake sestree je da tokom provođenja zdravstvene njege i zaštite kontroliše tačnost dobivenih ličnih podatke o pacijentu.
6. Razgovor o zdravstvenoj njezi i zaštiti obavezan je radi kvalitetnog provođenja. Pri tome se mora posebno paziti na zaštitu anonimnosti pacijenta.
7. Sestra je dužna intervenisati ukoliko drugi učesnici zdravstvenog tima ne poštuju obavezu čuvanja profesionalne tajne.

Sestra je oslobođena čuvanja profesionalne tajne ukoliko je ugroženo zdravlje druge osobe, ili je od opšteg interesa za zdravlje zajednice, ili nadležni organi donesu takvu odluku. Zakonske obaveze moralno su opravdane istim kriterijima kao i profesionalna tajna.

Poštovanje i zaštita pacijenta

Sestra uspostavlja društveno-profesionalni odnos utvrđen na međusobnom poštovanju i povjerenju.

1. Zdravstvena njega i zaštita bazira se se na znanju, vještini, razumijevanju i suosjećanju s pacijentom, kojem je potrebna pomoć.
2. Sestra mora svojim ponašanjem pokazati da poštuje ličnost pacijenta.
3. Sestra je dužna intervenisati ukoliko učesnici u zdravstvenoj njezi ne poštuju pacijenta.

4. Sestra ne mijenja način rada s umirućim pacijenta vodeći računa o tome da kodeks posebno obavezuje na etičko ponašanje u odnosu na vrijednost i dužnosti.
5. Sestra treba postupati s pacijentom tako da mu osigura udobnost, ponos, pravo i vrijednost čovjeka, te da ga razgovorom oslobodi straha ili mu smanji bol.
6. Sestra mora posebnu pažnju posvetiti članovima pacijentove porodice i drugim njemu važnim osobama.
7. Sestra čini sve za dobrobit pacijenta na osnovu:

- a) poznavanja svih relevantnih podataka o pacijentu prije odluke za određeno rješenje,
- b) dobrih odnosa u zdravstvenom timu,
- c) provođenja zakona i zakonskih propisa,
- d) pridržavanja deklaracije o ljudskim pravima, pravima djeteta i drugih.

Zdravstvena njega i zaštita

1. Sestra pruža zaštitu i provodi zdravstvenu njegu.
2. Sestra je dužna da bude obučena u pružanju zdravstvene zaštite i zdravstvene njega i mora biti dobro osposobljena za obavljanje svog poziva.
3. Sestra se mora redovno i trajno stručno usavršavati, sticati nova znanja i vještine relevantne za struku i njena područja rada u zdravstvenoj zaštiti, zdravstvenoj njezi, edukaciji, istraživanjima i organizaciji.
4. U traženju, odnosno prihvaćanju posla sestra mora voditi računa o svojim sposobnostima i ograničenjima.
5. U obavljanju svojih dužnosti i zadataka sestra mora težiti da u određenim okolnostima provodi zdravstvenu zaštitu i njegu na najbolji mogući način.
6. Ukoliko je pozvana izvan mjesta rada radi hitnih medicinskih postupaka, sestra prihvata obavezu da, u skladu sa znanjem i iskustvom, provodi najbolju zdravstvenu zaštitu i njegu.
7. Radi dobrobiti pacijenta, bez obzira na okolnosti, sestri je nedopustivo ne pomoći.
8. Glavna sestra Kliničkog centra i glavne sestre organizacijih jedinica dužne su podržavati ostale sestre u teškim okolnostima i činiti sve da riješi nastale probleme.

Sestrinska praksa, vaspitanje i obrazovanje

Sestra podržava sestre-kolegice i sestrinsku profesiju. Svaka sestra ima pravo na uslove u kojima će moći najbolje raditi koristeći svoja znanja i vještine.

1. Sestra prihvata dužnosti i provodi zdravstvenu njegu u skladu sa znanjem i sposobnostima.
2. Glavne sestre, predavači, saradnici u nastavi, stručni učitelji, nastavnici, mentori i savjetnici moralno su obavezni davati tačne podatke i obavijesti sestrama, učenicima i studentima.
3. Sestra mora osigurati efikasnu i djelotvornu komunikaciju, upozoravati na pozitivne pristupe i postupke ali i na moguće pogreške.
4. Glavna sestra ima posebnu odgovornost koja proizlazi iz brige za pacijenta. Ona mora osigurati stručno osoblje koje će uspješno raditi za dobrobit pacijenta.
5. Odnosi nastavnik, učenik, student prema pacijentu moraju biti utemeljeni na osnovama etičkog kodeksa.
6. Sestra nastavnik mora biti pravedna i odnositi se prema učeniku i studentu s poštovanjem.
7. Istraživanja su dio sestrinske profesije. S prednostima istraživanja čiji se rezultati koriste u kliničkoj praksi, edukaciji i organizaciji, moraju biti upoznate sve sestre.
8. Cilj rada sestre je promocija zdravlja na dobrobit pacijenta. Sestra ne smije liječiti ili predlagati liječenje.

Sestra pruža hitne medicinske postupke samo u iznimnim okolnostima i mora što je moguće prije o tome izvijestiti ljekara.

Saradnja u zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenoj njezi

Sestra prepoznaje rad drugih sestara-kolegica kao doprinos najboljoj zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenoj njezi.

1. Sestra radi kao član zdravstvenog tima i uspostavlja korektne međuljudske odnose.
2. U zdravstvenom timu sestra učestvuje sa svim svojim znanjem i sposobnostima.
3. Znanja i sposobnosti članova zdravstvenog tima trebaju se usklađivati s potrebama pacijenta, a s ciljem kvalitetne i kompletne zdravstvene zaštite i zdravstvene njege.
4. Sestra treba učestvovati u planiranju, primjeni i evaluaciji zdravstvene zaštite i zdravstvene njege.
5. Sestra surađuje sa sestrama-kolegicama i drugim zdravstvenim djelatnicima, s interesnim grupama, sekcijama i drugima s ciljem osiguranja najbolje zdravstvene zaštite i zdravstvene njege.

Uslovi rada i radnog mjesta

Uslovi na radnom mjestu trebaju biti takvi da doprinose pozitivnim stavovima o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenoj njezi. Rad sestre temelji se na osiguravanju uslova koji omogućavaju provođenje kvalitetne zdravstvene zaštite i zdravstvene njege i doprinose profesionalnom zadovoljstvu sestre.

1. Prihvatajući radno mjesto sestra mora, u skladu sa znanjem i sposobnostima, provoditi zdravstvenu zaštitu i njegu prema vrijednostima i dužnostima kodeksa.
2. Glavna sestra mora težiti tome da se zapošljavanje sestara obavlja u skladu sa zakonima i važećim propisima.
3. Glavne sestre organizacionih jedinica su dužne da novoprimiteljne sestre upoznaju sa etičkim kodeksom.
4. Glavne sestre organizacionih jedinica dužne su da edukuju novoprimiteljne sestre i da ih upoznaju sa dužnostima, obavezama i pravima
5. Glavna sestra usklađuje dobrobit pacijenta i sestara. Ukoliko je oprema nedostatna ona mora učiniti sve da smanji ili spriječi eventualnu opasnost.
6. Glavna sestra mora poticati kvalitetnu zdravstvenu zaštitu i zdravstvenu njegu te osiguravati dobre uslove za rad sestara.
7. Sestre međusobno sarađuju i održavaju skladne profesionalne odnose, jednako unutar svoje profesije kao i sa zdravstvenim radnicima i saradnicima drugih zanimanja i profesija.
8. U vezi s etičkom odgovornošću, a u nastojanju poboljšavanja uslova rada i sigurnosti, prednost ima pacijentom. Sestre su dužne koordinirati, komunicirati i poduzimati sve za osiguravanje sigurnosti pacijentom.

Etika

Sestre štite prava i interese pacijenta, društva i zajednice. Sestre razgovaraju o vrijednostima i dužnostima unutar profesije i van nje.

1. Sestra podržava i štiti pravo i interes pojedinca ili grupe na kvalitetnu zdravstvenu zaštitu i zdravstvenu njegu.
2. Sestra mora govoriti istinu na sudovima i u javnosti.
3. Sestra sarađuje s okruženjem, naročito s onima koji su odgovorni za socijalne i ekonomske programe.
4. Sestra treba sarađivati, snositi i dijeliti odgovornost sa zdravstvenim radnicima.
5. Sestra mora ustrajati na poštovanju profesionalne etike.
6. Sestra je odgovorna prema sebi i profesiji, te mora svojim izgledom i ponašanjem uvijek dostojno prezentovati zvanje.
7. Sestre zaposlene Kliničkom centru, zadužene za zdravstvenu zaštitu i njegu moraju imati svoju ulogu u prezentovanju profesionalne etike.

8. Svaka sestra treba se uključiti u javne aktivnosti, koje se bave zdravljem. Na taj način promoviše sestrinstvo i ispunjava dužnost građana.
9. Sestra se treba brinuti i za svoje zdravlje.
10. Sestra radi na unapređenju zdravlja, prevenciji bolesti, zbrinjavanju oboljelih od hroničnih i neizlječivih bolesti.